

Η καμηλοπάρδαλη είναι το πιο ψηλό ζώο της ξηράς. Τα διάφορα είδη της καμηλοπάρδαλης ζουν διασκορπισμένα στην Αφρική και ξεχωρίζουν από τα διαφορετικά σχέδια στο τρίχωμά τους. Αν και μετακινούνται συνεχώς, χωρίς να κάθονται για πολύ στον ίδιο τόπο, καταφέρνουν να κρατούν στενή επαφή μεταξύ τους και να μη διασκορπίζονται. Έχουν άριστη όραση, με την οποία αντιλαμβάνονται τους εχθρούς από χιλιόμετρα μακριά. Είναι ζώα αθόρυβα –καθώς σπάνια βγάζουν ήχους από το στόμα τους– όταν είναι ελεύθερα. Αντίθετα, όταν βρίσκονται σε αιχμαλωσία, το παράπονό τους ραγίζει την καρδιά...

ΔΕΛΤΙΟ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ	
Όνομα	Θηλαστικό
Τάξη	Αρτιόδακτυλα
Οικογένεια	Καμηλοπάρδαλινες
Επιστημολογικό όνομα	Γεράκια καμηλοπάρδαλης
Υψος	5-6,10 μέτρα
Βάρος	από 400 έως 1300 κιλά
Διάρκεια ζωής	μέχρι 24 χρόνια
Κατοικία	άνητροπικές εαλιώνες
Τρόφι	φραγκόχοι, φαστάνιοι, με προσμίξεις στις ακακίες
Υποεικόνα	

Το θαύμα της γέννησης

Ένα κοπάδι καμηλοπαρδαλέων διασχίζει την αφρικανική γη. Κάποιο από τα θηλυκά του κοπαδιού ετοιμάζεται να γεννήσει. Ένα μικρό θα έρθει στη ζωή. Η μητέρα περιμένει αυτή τη στιγμή εδώ και 15 μήνες και δε θα κοιμηθεί μέχρι να έρθει στον κόσμο το μωρό της. Θα σταθεί με δυσκολία και πόνο στα ψηλά πόδια της, όσο χρειαστεί. Μόνη της, μακριά από τους συντρόφους της. Πρώτα θα φανούν τα λεπτά πόδια, στη συνέχεια το σώμα και, τέλος, το κεφάλι του νεογέννητου, που θα πέσει με δύναμη πάνω στη γη, από ύψος 2 μέτρων περίπου, και θα προσπαθήσει, αμέσως, να σηκωθεί!

Το υψηλότερο μικρό

Το καμηλοπαρδαλάκι μοιάζει πολύ στους γονείς του, μόνο που αντί για κέρατα έχει δυο μικρά μαύρα τσουλούφια. Όταν γεννιέται, ζυγίζει 50 με 70 κιλά κι έχει ύψος 2 μέτρα περίπου. Τα πόδια του είναι μακριά 1 μέτρο και δεν υπακούν εύκολα στις προσταγές του. Σε μερικές ώρες όμως μπορεί να τρέχει παντού!

Το υψηλότερο μικρό αναπτύσσεται με μεγάλη ταχύτητα: τον πρώτο μήνα της ζωής του ψηλώνει 20 εκατοστά την εβδομάδα! Μέχρι να γίνει ενός έτους, θηλάζει τη μητέρα του και παράλληλα δοκιμάζει τα φύλλα των δέντρων. Όταν όμως κλείσει τους 18 μήνες, εγκαταλείπει οριστικά τη μητέρα του για να ζήσει με τους έφηβους συντρόφους του. Στην ηλικία των 3 ετών, ενηλικιώνεται και είναι έτοιμο ν' αντιμετωπίσει τη ζωή, αλλά και να δώσει ζωή, όπως και οι άλλοι πριν απ' αυτό...

Η λέξη καμηλοπάρδαλη, που σημαίνει καμήλα με στίγματα, χρονολογείται από τη Ρωμαϊκή εποχή. Η καμηλοπάρδαλη ζει στις σαβάνες της Αφρικής, νότια της Σαχάρας. Υπάρχουν αρκετές φυλές, ανάλογα με το είδος των σχεδίων του δέρματος και τον αριθμό και το μέγεθος των κεράτων. Τα δύο οστέινα κέρατα καλύπτονται από βελούδινο τρίχωμα. Σε μερικές φυλές υπάρχει άλλο ένα εξόγκωμα ανάμεσα στα μάτια. Η καμηλοπάρδαλη μπορεί να τρέξει με ταχύτητα 48 χμ. την ώρα. Βαδίζει σηκώνοντας συγχρόνως τα δυο πόδια κάθε πλευράς.

Οι μάχες των αρσενικών...

...δεν έχουν τέλος. Πραγματικά, δεν περνά ούτε μια μέρα χωρίς να βρεθούν αντιμέτωπα τ' αρσενικά που ζουν στο ίδιο μέρος. Ο λόγος; Φυσικά, η αρχηγία του κοπαδιού, η οποία συνεχώς αμφισβητείται εξαιτίας της αλλαγής των μελών της κάθε ομάδας.

Οι δύο αντίπαλοι παίρνουν θέση ο ένας απέναντι στον άλλο κι αρχίζουν να σπρώχνονται. Το κεφάλι και τα κέρατα είναι τα όπλα με τα οποία θα γίνει η επίθεση. Τα μπροστινά πόδια παραμένουν ανοιχτά για να ισορροπεί το σώμα. Οι λαιμοί κινούνται και τα κέρατα χτυπούν τα ευαίσθητα σημεία του αντιπάλου. Τα δυνατά χτυπήματα μπορούν να προκαλέσουν σπάσιμο της σπονδυλικής στήλης. Συνήθως όμως οι αντίπαλοι αποφεύγουν τους σοβαρούς τραυματισμούς, σαν να θέλουν να φυλάξουν τη δύναμή τους για τους εχθρούς. Στο τέλος, ο ένας από τους δύο αντίζηλους αποδέχεται την ήττα του και υποχωρεί, χωρίς να καταδιώκεται από το νικητή.

Ο εχθρός παραμονεύει...

...και είναι πολύ επικίνδυνος, γιατί πρόκειται για το λιοντάρι. Εδώ η μάχη είναι άνιση. Η καμηλοπάρδαλη τρέπεται αμέσως σε φυγή. Ωστόσο, αν την προλάβει ο εχθρός της, δε θα παραδοθεί εύκολα. Κλοτσάει με τις βαριές οπλές της βάζοντας όλη της τη δύναμη.

περιοδικό «Ερευνητές», εφημερίδα *Η Καθημερινή*, 10-10-1999

1.

Ποιο είναι το είδος του ζώου που περιγράφεται; Σε ποια οικογένεια ανήκει;

.....

2.

Με ποιον τρόπο γίνεται η περιγραφή του; (κύκλωσε το σωστό)

- α) Το ίδιο το ζώο παρουσιάζει τον εαυτό του.
- β) Ένας άνθρωπος παρουσιάζει το ζώο που έχει γνωρίσει και συμπαθεί.
- γ) Ένας ζωολόγος περιγράφει το συγκεκριμένο ζώο σε ένα ενημερωτικό έντυπο.

3.

Υπογράμμισε τα ρήματα της πρώτης παραγράφου («Η καμηλοπάρδαλη... ραγίζει την καρδιά»). Σε ποιο πρόσωπο βρίσκονται;

.....

4.

Μερικές φορές το όνομα ενός ζώου δίνει πληροφορίες για κάποιο χαρακτηριστικό του (π.χ. *ιπποπόταμος*, *μυρμηγκοφάγος*).

Το όνομα «καμηλοπάρδαλη» ποιο χαρακτηριστικό του ζώου φανερώνει;

.....

5

Με τη βοήθεια του κειμένου συμπλήρωσε τα επίθετα που λείπουν για να περιγράψεις την εξωτερική εμφάνιση της καμηλοπάρδαλης.

Η καμηλοπάρδαλη είναι το πιο ..... ζώο της
ερήρας. Τα διάφορα είδη της καμηλοπάρδαλης ξεχωρίζουν από
τα ..... σχέδια στο τρίχωμά τους. Έχει δύο
..... κέρατα, που καλύπτονται από .....
τρίχωμα. Το καμηλοπαρδαλάκι μοιάζει πολύ στους γονείς του,
μόνο που αντί για κέρατα έχει δύο .....
τσουλούφια.

6.

Ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό στην εμφάνιση της καμηλοπάρδαλης είναι τα ψηλά και δυνατά της πόδια. Συμπλήρωσε με ποιον τρόπο τα χρησιμοποιεί σε καθεμιά από τις παρακάτω περιπτώσεις.

Για να βρει την τροφή της: .....

Για να πει νερό: .....

Για να μετακινηθεί: .....

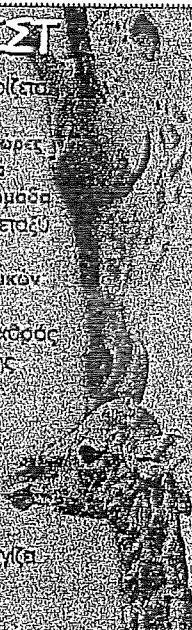
Για να αντιμετωπίσει τους εχθρούς της: .....

7.

Αν απαντήσεις σωστά στο ΚΑΜΗΛΟΠΑΡΔΑΛΟ-ΤΕΣΤ, είσαι έτοιμος να εντυπωσιάσεις τους φίλους σου με τις γνώσεις που απέκτησες.

ΚΑΜΗΛΟΠΑΡΔΑΛΟ - ΤΕΣΤ

1. Η καμηλοπάρδαλη ζει α) στην ερήμο β) στα πυκνά δάση γ) στις δέντροφυτες σάβανες	4. Το νεογέννητο σπρώχνει στα πόδια του α) έπειτα από μερικές ώρες β) έπειτα από μια μέρα γ) έπειτα από μια εβδομάδα
2. Η καμηλοπάρδαλη είναι ένα δηλαστικό α) χερταίφαγο β) σαρκοφάγο γ) πομφαγο	5. Οι μάχες γίνονται μεταξύ α) θηλυκών β) θηλυκών και αρσενικών γ) αρσενικών δ. Ο Γ.Κ. κινδύνος εισόδου στην καμηλοπάρδαλη α) ο τίγρης β) ο ελέφαντας δ) η ζέβρα γ) το λιοντάρι
3. Το μήκος της καμηλοπάρδαλης έχει είδος α) 1 μέτρο β) 2 μέτρα γ) 3 μέτρα	7. Η καρδιά της καμηλοπάρδαλης ζυγίζει α) 60 γραμμάρια β) 12 γραμμάρια γ) 12 κιλά

8.

Αν θέλεις να συγκρίνεις τη δική μας ζωή με τη ζωή της καμηλοπάρδαλης, συμπλήρωσε τα παρακάτω στοιχεία.

άνθρωπος	καμηλοπάρδαλη
Έχει ύψος 1,70 μ.	Έχει ύψος .....
Έχει βάρος 75 κιλά.	Έχει βάρος .....
Ενηλικιώνεται 18 χρονών.	Ενηλικιώνεται .....
Είναι σε βαθιά γεράματα σε ηλικία 90 χρονών.	Είναι σε βαθιά γεράματα .....
Η εγκυμοσύνη διαρκεί 9 μήνες.	Η εγκυμοσύνη διαρκεί .....
Το νεογέννητο έχει βάρος 3 κιλά και ύψος 50 εκ.	Το νεογέννητο έχει βάρος .....
Τρέχει περίπου 7,5 χμ. την ώρα.	Τρέχει .....
Περνά 1-2 ώρες την ημέρα τρώγοντας.	Περνά ..... την ημέρα τρώγοντας.

Και μια αστεία λεπτομέρεια:

Η φράση «κοιμάται όρθια» για την καμηλοπάρδαλη είναι μια αλήθεια της καθημερινής της ζωής, ενώ για τον άνθρωπο είναι .....

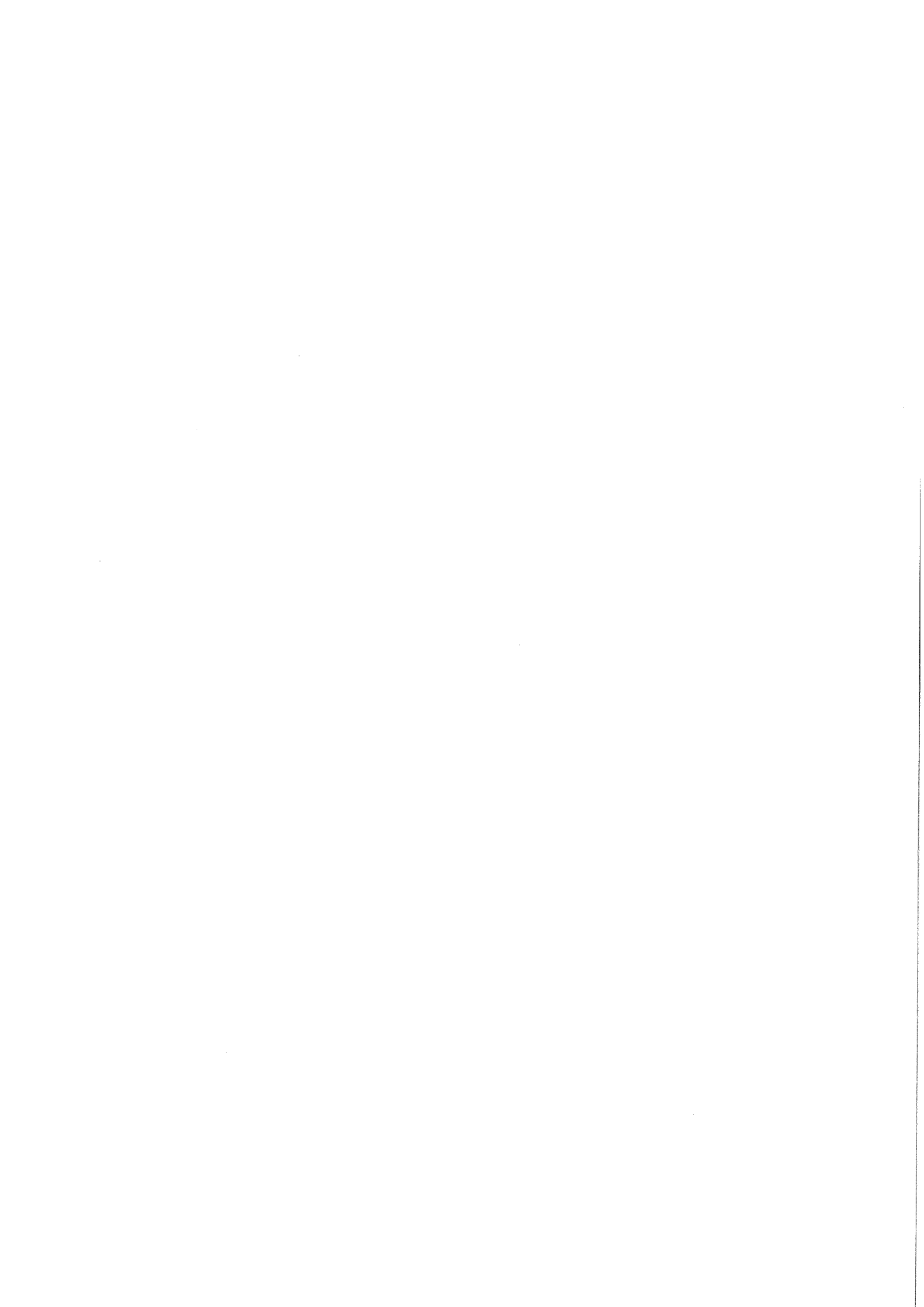
9.

Ποιο χαρακτηριστικό της καμηλοπάρδαλης σε εντυπώσισε περισσότερο και γιατί;

.....

.....

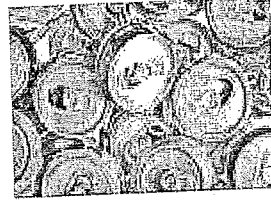
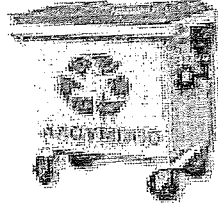
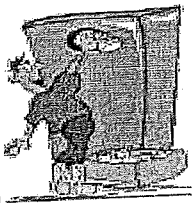
.....

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ

© Μπορείς να πείσεις τους φίλους σου να ανακυκλώνουν κι αυτοί τα αλουμινένια κουτάκια;

Τι
ζητάμε
από
αυτούς;

Για
ποιους
λόγους;

A series of horizontal dotted lines for writing.

Δ ΤΑΞΗ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:.....

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:.....

Επαναληπτική εργασία

1. Σχηματίζω τον παρακείμενο και τον υπερσυντέλικο του ρήματος ψήνω και στις δυο φωνές:

Ενεργητική φωνή		Παθητική φωνή	
Παρακείμενος	Υπερσυντέλικος	Παρακείμενος	Υπερσυντέλικος

2. Σχηματίζω τους αρχικούς χρόνους του ρήματος γράφω:

χρόνοι	Ενεργητική φωνή	Παθητική φωνή
Ενεστώτας		
Παρατατικός		
Αόριστος		
Μέλ. Συνοπτικός		
Μέλ. Εξακολουθητικός		
Παρακείμενος		
Υπερσυντέλικος		
Συντελεσμένος Μέλ.		

3. Από τα παρακάτω επιρρήματα υπογραμμίζω τα χρονικά: (πότε)

εδώ, χθες, πολύ, τώρα, πίσω, μετά, λίγο, κάποτε, εκεί, ωραία, σήμερα, όχι, έπειτα,

4. Γράφω τους χρονικούς συνδέσμους:

.....

.....

.....

.....

5. Γράφω όλες τις προθέσεις:

Μονοσύλλαβες:.....

Δισύλλαβες:.....

.....

Τρισύλλαβη:.....

6. Γράφω όλες τις αόριστες αντωνυμίες:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Μετατρέπω τον ευθύ λόγο σε πλάγιο και το αντίθετο:

Ευθύς λόγος	Πλάγιος λόγος
α. Ο δάσκαλος είπε στα παιδιά:	α.
_ Βγάλτε τα ανθολογία σας.	
_ Δεν τα έχουμε μαζί μας, είπαν εκείνα.	
β.	Ο διευθυντής ρώτησε το Νίκο ποιος άρχισε
	πρώτος τον καυγά κι εκείνος του απάντησε
	πως τον άρχισε αυτός. Ύστερα ο διευθυντής
	του είπε να ζητήσει συγνώμη απ' το
	συμμαθητή του κι ο Νίκος του έδωσε το
	λόγο του ότι θα ζητήσει.

8. Σχηματίζω την αντίθετη κάθε λέξης βάζοντας α(ν)-στερητικό:

γελαστός-	κακός-
ίσος-	ορθογράφος-
βάσιμος-	άρμόδιος-
δυνατός-	ηθικός-

9. Να συμπληρώσεις με -ο ή -ω τις παρακάτω μετοχές:

παίζ_ντας	χαλ_ντας	μιλ_ντας
γελ_ντας	αφήν_ντας	ρωτ_ντας
ρίχν_ντας	τρέχ_ντας	γράφ_ντας

10. Ενώνω τις προτάσεις χρησιμοποιώντας το χρονικό σύνδεσμο της παρένθεσης και σημειώνω ποια είναι η κύρια και ποια η χρονική πρόταση:

α. Έρχονται οι διακοπές \ Πλέει σε πελάγη ευτυχίας (όταν)

.....

β. Είδε τον αδελφό της \ Έτρεξε να τον αγκαλιάσει (μόλις)

.....

γ. Βαδίζαμε στο μονοπάτι \ Ακούσαμε μια κραυγή (καθώς)

.....

δ. Όλα τα βιβλία ήταν χειρόγραφα \ Εφευρέθηκε η τυπογραφία (πριν)

.....

11. Συλλαβίζω τις παρακάτω λέξεις:

άγχος-	βαθμός-
άλλος-	όρκος-
πράγμα-	αυγή-
δείχνω-	ισθμός-
άνθρωπος-	άντρας-

12. Κλίνω τα ουσιαστικά η έκρηξη και η θήκη:

Ενικός αριθμός

Πληθυντικός αριθμός

13. Συμπληρώνω με ποιο ή τιο και ποια ή πια:

- α. Πες μου .....παγωτό σου αρέσει ..... πολύ.
- β. .... ζώο μπορεί να τρέξει ..... γρήγορα;
- γ. Σταμάτα ..... να με διακόπτεις.
- δ. Μάθε ..... μαθήτριά ξεχάσε το βιβλίο της.

14. Υπογραμμίζω τις φράσεις που εκφράζουν τρόπο:

- α. Ο συγγραφέας έμαθε να μιλάει ακούγοντας τους ανθρώπους γύρω του να μιλούν.
- β. Τα ζώα επικοινωνούν με τις φωνές τους.
- γ. Τα παιδιά βγήκαν στην αυλή χωρίς φασαρία.
- δ. Πολλές λέξεις αλλάζουν διαρκώς στην πορεία του χρόνου.
- ε. Σιγά σιγά έμαθα να μιλώ και τα γαλλικά.

Ημερομηνία: _____

Όνομα: _____

ΤΑΞΗ Δ'

Προβλήματα

1. Ένας ταβερνιάρης είχε ένα βαρέλι με κρασί που ζύγιζε μεικτό βάρος 2.871 κιλά. Το απόβαρο του βαρελιού ήταν 104 κιλά. Κράτησε για την ταβέρνα του 1025 κιλά και πούλησε 323 κιλά λιγότερα απ' αυτά που κράτησε, σε διάφορους πελάτες. Πόσα κιλά κρασί του έμειναν στο βαρέλι;

Λύση

Απάντηση: _____

2. Ένας έμπορος είχε ένα βαρέλι με κρασί που ζύγιζε 1.200 κιλά. Πούλησε την α' μέρα 175 κιλά, τη β' μέρα 35 κιλά περισσότερα απ' την α' και τη γ' μέρα 20 κιλά λιγότερα απ' τη β'. Πόσα κιλά κρασί του έμειναν απούλητα, αν ξέρουμε ότι το απόβαρο του βαρελιού ήταν 300 κιλά;

Λύση

Απάντηση: _____

3.

Ασκήσεις

$$\begin{array}{r} 28 \\ \times 17 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 29 \\ \times 28 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 26 \\ \times 30 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 898 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 729 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1000 \\ \hline \end{array}$$